

ВАКЦИНА для профілактики туберкульозу - БЦЖ ЩО ВАМ НЕОБХІДНО ЗНАТИ

1. Чому нам необхідна вакцинація?

- Туберкульоз (ТБ) - тяжке загрозливе для життя інфекційне захворювання. Проявами захворювання можуть бути стомлюваність, кашель, підвищення температури та задишка.
- Туберкульоз зазвичай уражає легені, але також може уразити і інші органи, наприклад, лімфатичні вузли, кістки, суглоби та нирки. ТБ може викликати менінгіт (запалення оболонки головного та спинного мозку).
- ТБ може передаватися від людини людині через повітря при кашлі, через мокротиння при спльовуванні або чханні.
- ТБ до сьогодні є одним з найпоширеніших захворювань. В Україні щорічно реєструється близько 30000 - 35000 нових випадків ТБ і більше 7000 смертей від цієї хвороби.

2. Що таке вакцина БЦЖ?

БЦЖ (бацила Кальметта-Герена) - жива вакцина, призначена для захисту немовлят і дітей молодшого віку проти найбільш важких форм ТБ, таких як туберкульозний менінгіт та міліарний (поширений, генералізований) туберкульоз. БЦЖ застосовують у багатьох країнах з високою поширеністю ТБ для захисту дітей від цих форм туберкульозу.

3. Хто і коли має пройти щеплення вакциною БЦЖ?

Діти повинні отримати 1 дозу вакцини БЦЖ на 3-5 день після народження.

Це рекомендований вік для вакцинації, однак діти старше 5 днів також можуть бути вакциновані, якщо раніше вони не були щеплені.

4. Наскільки ефективна вакцина БЦЖ?

Хоча вакцинація БЦЖ не є ефективною проти всіх форм туберкульозу, вона попереджає розвиток важких форм дитячого ТБ. Саме тому БЦЖ рекомендована для дітей в Україні.

5. Тестування на ТБ осіб, які пройшли вакцинацію БЦЖ

Туберкулінова шкіряна проба (чи реакція Манту, РМ) і аналізи крові для виявлення туберкульозної інфекції не протипоказані людям, що пройшли щеплення БЦЖ, хоча БЦЖ може викликати хибно-позитивну реакцію Манту.

6. Деяким людям не слід робити щеплення БЦЖ або краще зачекати

- Дітям, у яких коли-небудь спостерігалися важкі алергічні реакції на введення БЦЖ або її компоненти.
- Дітям у стані гострого захворювання на момент планового щеплення краще дочекатися одужання, перш ніж робити щеплення БЦЖ.
- Дітям з ослабленим імунітетом, а саме:
 - Приймають препарати, що пригнічують імунну систему;
 - Проходять радіологічне або медикаментозне лікування онкологічного захворювання;
 - ВІЛ-інфікованим;
 - Народженим ВІЛ-інфікованою матір'ю чи матір'ю з невідомим ВІЛ-статусом;
 - Новонародженим, якщо відомо, що один з членів їх сім'ї хворий на важку комбіновану імунну недостатність (ВКІН);
- Особам, що мають позитивний результат РМ або хворі на активну форму ТБ;

- Діти з опіками або захворюванням шкіри.
- За додатковою інформацією зверніться до лікаря.

7. Як змінюється місце введення вакцини БЦЖ в часі?

У більшості дітей, що пройшли вакцинацію БЦЖ, розвивається місцева реакція, і після загоєння протягом трьох місяців на місці щеплення утворюється невеликий шрам.

- Через 1-6 тижнів на місці щеплення утворюється невелика папула (пляма, що виступає над поверхнею шкіри) червоного кольору. Вона загоюється через кілька тижнів.
- Через 6-12 тижнів на місці папули може утворитися невелика мокнуча виразка. У цьому випадку накладіть на цій місце суху пов'язку, що забезпечує доступ повітря. Не використовуйте пластир!
- Загоєння виразки може зайняти до трьох місяців, після чого залишиться невеликий рубчик. Це нормально.

8.3 якими ризиками пов'язано введення вакцини БЦЖ?

Вакцина, як і будь-який інший лікарський засіб, може викликати серйозні побічні реакції, наприклад, важкі алергічні реакції. Однак імовірність того, що вакцина БЦЖ завдасть серйозної шкоди здоров'ю, досить мала.

Через 2-4 місяці після щеплення можуть збільшитися лімфатичні вузли (їх можна промацати) під пахвою або над ключицями. Зазвичай це проходить самостійно без лікування.

У дуже рідкісних випадках збільшений лімфовузол запалюється, що вимагає медичного втручання. Якщо Ви побачили те у дитини, порадьтеся з лікарем.

9. Як доглядати за дитиною та місцем щеплення БЦЖ?

Можна мити руку дитини, як звичайно.

- Прикладіть холодну вологу тканину на місце припухлості.
- Якщо ранка мокне, закрийте її марлею або одягніть на дитину тонку бавовняну футболку.
- **НЕ МОЖНА:**
 - Робити масаж руки;
 - Наносити крем або мазь на місце щеплення;
 - Накладати на місце щеплення пластир;
 - Видаляти або чесати скоринку.
- Якщо Вас щось непокоїть у здоров'ї Вашої дитини зверніться до лікаря.
- **Повідомте лікаря** про те, що сталося, вкажіть дату і час щеплення.

10. Як я можу дізнатися більше?

- Зверніться до свого лікаря. Він може дати Вам листок-вкладиш з інформацією про вакцину або порадить інші джерела інформації.
- Зателефонуйте до районного чи обласного департаменту/відділу охорони здоров'я.

Ця листівка схвалена:

ГО «Українська Академія Педіатрії» (<http://uap-education.org.ua>)

ГО «Східно-українська академія педіатрії» (<http://euap.org.ua>)

ГО «Батьки за вакцинацію» (<http://bzy.org.ua>)

ГО «Всеукраїнська асоціація дитячої імунології» (<http://vadi.org.ua>)

ГО «Медичний проектний центр» (<https://www.facebook.com/MedProjectCenter>)

ГО «Інфекційний контроль в Україні» (<http://www.infection-control.com.ua>)